

6.5.2022

KEHA/2964/2022

MmV@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 10.5.2022 klo 10.00 / HE 56/2022 vp / Lausuntopyyntö

Asia: HE 56/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lohenkalastuksen määräaikaisesta kieltämisestä Tenojoen vesistössä

Lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Esityksen tavoitteena on Tenon lohikantojen heikentymisen pysäyttäminen ja edellytysten luominen lohikantojen elpymiselle ja saattamiselle kestäväälle tasolle kieltämällä lohenkalastus ja lohenpyyntiin tarkoitettujen välineiden käyttäminen Tenojoen vesistössä määräajaksi.

Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan esityksen tarkoittamat kiellot todennäköisesti mahdollistaisivat Tenon lohikantojen elpymisen käynnistymisen ja siten kalastusmahdollisuuksien käytön tulevaisuuden. Lohen kalastuskuolevuuden minimointi on myös tieteellisen neuvon mukaista. Lohenkalastuksella on alueella erityinen merkitys niin aluetaloudellisesti kuin kulttuurisesti, ja tätä on kuvailtu perusteellisesti esityksen kappaleessa 4.2. Lohikantojen elpyminen on sekä aluetaloudelle että kulttuurin harjoittamiselle olennaista. Näin esityksen voidaan katsoa olevan linjassa myös Kalastuslain (379/2015) 1 §:n, jossa säädetään lain tarkoituksesta, kanssa.

Kalatalousviranomaisen pitää lohen rauhoittamista esityksen 1 §:n mukaisesti vuoden 2022 loppuun asti selkeänä ja kalastajien tiedonsaantia helpottavana menettelynä. Lohikantojen tilan johdosta on perusteltua säätää kiello koskemaan esityksessä kuvailtuja lohen nousualueita. Kiellon ulottaminen myyntiin pyrkii osaltaan tehostamaan kiellon vaikuttavuutta, mutta kiellon valvonta lienee käytännön tasolla haasteellista. Lisäksi perustelujen mukaan kiello koskee luonnonvesistä pyydettyä, ei ruokakalaksi viljelylaitoksissa kasvatettuja kaloja. Kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan tämä tulisi täsmentää myös varsinaiseen pykälään säädöksen selkeyttämiseksi. Pykälän perusteluissa mainitun pyynnin tahallisuuden todentaminen on vaikeaa ja tapahtuu lähinnä näytön perusteella. Tahallisuuden todentamisen osalta kalatalousviranomaisen viittaa seuraavaan, pykälää 3 koskevaan huomioon.

Kalatalousviranomaisen esittää harkittavaksi ja lisättäväksi esityksen 3 §:ään, jossa säädettäisiin lohen kalastuskiellon rikkomisesta, rangaistavuuden edellytykseksi tahallisuuden lisäksi huolimattomuuden. Tällöin lohen kalastuskiellon rikkomisen olisi linjassa kalastuslain 118 §:ssä säädetyn kalastusrikkomuksen kanssa. Hallituksen esityksessä kalastuslaiksi perusteluissa todetaan, että ”syyksiluettavuuden alhaisinta astetta eli huolimattomuutta voidaan pitää perusteltuna kalastusrikkomuksen yhteydessä näytön hankkimiseen ja kalastusta koskevien määräysten

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060, Hallituskatu 3 B PL 115, Kalliokatu 4
96101 Rovaniemi 87101 Kajaani

PL 86, Veteraanikatu 1
90101 Oulu

6.5.2022

valvomiseen liittyvistä syistä”. Kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan tämä selkeyttäisi rangaistavuuden ja siten menettämisseuraamuksen määräytymisen perusteita lohen kalastuskiellon rikkomisen kohdalla.

Esitetyn lain 6 §:n mukaan lain noudattamista valvovat Metsähallituksen erätarkastajat ja Metsähallituksen virkamiehet, joiden tehtävänä on kalastusasioiden hoitaminen sekä kalastuslain 103 §:n mukaisesti hyväksytty ja saman lain 107 §:ssä tarkoitetun valtuutuksen omaava kalastuksentralvoja. Esitetyssä pykälässä ei mainita kalatalousviranomaista lain noudattamista valvovana tahona. Kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan esitettyyn pykälään tulisi valvonnan tehokkuuden turvaamisen ja sääntelyn selvyyden vuoksi sisällyttää kalastuslain 99 §:ää vastaavalla tavalla myös kalatalousviranomainen sekä muut kalastuslain noudattamista valvovat tahot, kuten poliisi ja rajavartioloaitos.

Kalatalouspäällikkö

Mika Oraluoma

Tämä asiakirja KEHA/2964/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/2964/2022 har godkänts elektroniskt

Oraluoma Mika 06.05.2022 15:33